Ders İzlencesi

Ders Kodu - Ders Adı	**ARK583 - Yakındoğu'da Kentleşme**
Ders Türü	I.Yarıyıl
Teori + Uygulama	3+0
AKTS	**6.0**
Ders Dili	Türkçe
Ders Türü	Seçmeli Dersler
Öğretim Elemanları	PROF. DR. MAHMUT BİLGE BAŞTÜRK

Dersin Veriliş Biçimi	Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.
Dersin Verildiği Yer	Okulda
Kullanılan Eğitim Platformları	Yüz Yüze
Önkoşullar	Bu dersin ön koşulu ya da eş koşulu bulunmamaktadır.
Önerilen Dersler	Bu dersle ilişkili önerilen herhangi bir ders yoktur.
Önerilen Kaynaklar	• ALGAZE, Guillermo (2013). Uruk Dünya Sistemi: İlk Yakındoğu Uygarlığının Yayılım Dinamikleri, (Çev. G. B. Özcan), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul. ISBN: 9786053962259.• LIVERANI, Mario (2016). Antik Doğu'da Ütopya ve Merkezileşme, (Çev. C. Üstün), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul. ISBN: 9789750835926.• CHILDE, V. Gordon (2024). Kendini Yaratan İnsan, (Çev. F. Ofluoğlu), Varlık Yayınları, İstanbul. ISBN: 9789754340334.• LIVERANI, Mario (2023). Uruk: İlk Kent, (Çev. M. S. Çetindaş), Doğu Batı Yayınları, Ankara. ISBN: 9786254449833.• MARELLO, Paolo (2020). Eski Mezopotamya'da Devlet ve Ekonomi, (Çev. A. Er), İletişim Yayınları, İstanbul. ISBN: 9789750529511.
Staj & Uygulama	Bu ders için uygun değildir.
Dersin Amacı	Dersin amacı, MÖ 4. binyılda Güney Mezopotamya'da ortaya çıkan ilk kent devletlerini, devlet sisteminin oluşumunu ve erken şehircilik modellerini arkeolojik veriler ışığında incelemektir. Bu doğrultuda ders; anıtsal kamu mimarisi, yazının icadı, kitle üretimi çanak çömlekler, mühürcülük ve ticaret ağları üzerinden Uruk kültürünün Yakındoğu'daki kentleşme sürecini nasıl şekillendirdiğini öğrencilere kavratmayı hedefler.

Ders İzlencesi

Haftalar	Öğrenme Çıktıları	Konular	Öğretim Yöntemleri
1. hafta	**ÖÇ-1**	Dersin kapsamı, coğrafi çerçeve, terminoloji ve Uruk öncesi Geç Kalkolitik Dönem arka planı ele alınır	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
2. hafta	**ÖÇ-1**	Güney Mezopotamya'da tarımsal dönüşüm, sulama teknolojileri ve erken köy yerleşimlerinin kentleşmeye etkisi incelenir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
3. hafta	**ÖÇ-1** **ÖÇ-2**	Uruk Dönemi kronolojisi, katmanlaşması ve Eanna Kutsal Alanı'ndaki ilk anıtsal mimari evreler analiz edilir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
4. hafta	**ÖÇ-1** **ÖÇ-2**	Teokratik devlet yapısının ortaya çıkışı, tapınak ekonomisi ve merkezi yönetim mekanizmaları tartışılır.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
5. hafta	**ÖÇ-1** **ÖÇ-2**	Erken idari sistemler, mühür kullanımı, silindir mühürlerin gelişimi ve bürokrasideki rolü değerlendirilir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma

Ders İzlencesi

Haftalar	Öğrenme Çıktıları	Konular	Öğretim Yöntemleri
6. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Tokenlerden (hesap taşları) piktografik tablete geçiş süreci ve yazının icadının idari işlevi incelenir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
7. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Devrik ağızlı çanaklar (Beveled-rim bowls) üzerinden kitle üretimi, rasyon dağıtımı ve standartlaşma tartışılır.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
8. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Ara sınav haftası değerlendirmesi ve kent içi sosyal tabakalaşma ile iş bölümünün arkeolojik verileri sunulur.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
9. hafta	ÖÇ-1 ÖÇ-2 ÖÇ-3	Uruk kentinin mekansal organizasyonu, konut alanları, surlar ve kamusal alanların analizi yapılır.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
10. hafta	ÖÇ-3	Hammadde arayışı, ticaret ağlarının gelişimi ve Guillermo Algaze'nin "Uruk Dünya Sistemi" kuramı ele alınır.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
11. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Kuzey Mezopotamya ve Güneydoğu Anadolu'daki Habuba Kabira ve Arslantepe gibi Uruk kolonileri ve istasyonları incelenir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
12. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Uruk kültürünün yerel Geç Kalkolitik topluluklarla olan etkileşimi, asimilasyon ve hiyerarşi süreçleri analiz edilir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
13. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Uruk Dönemi'nin sonundaki iklimsel, ekonomik ve siyasi değişimler ile merkezi sistemin çöküş nedenleri tartışılır.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma
14. hafta	ÖÇ-2 ÖÇ-3	Uruk sisteminin mirası, Cemdet Nasr Dönemi'ne geçiş ve Erken Hanedanlar Dönemi kent devletlerine etkileri özetlenir.	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma

Öğrenme Çıktıları

#	Öğrenme Çıktıları
1	Mezopotamya bölgesinin tarihsel gelişimine ait çevresel koşulları ve iktisadi alt yapısını açıklayabilecektir.
2	Mezopotamya bölgesinin kültürlerinin ve onu oluşturan öğeleri analiz edebilecektir.
3	Mezopotamya bölgesinin kültürlerine ait maddesel öğelerin kronolojik ve tipolojik gelişiminin analizini çözümleyebilecektir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

✓ Nitelikli Eğitim

Dersin Teması

✓ Eğitim Bilimleri ve Eğitim Teknolojileri ✓ Toplum, Hukuk ve İletişim

AKTS İş Yükü

Etkinlik	Süre (Saat)	Sayı	İş Yükü
Teorik Derse Katılım	3.00	14	42
Sınıf Dışı Çalışma (Ön Hazırlık & Pekiştirme Amaçlı)	4.00	14	56

AKTS İş Yükü

Etkinlik	Süre (Saat)	Sayı	İş Yükü
Ödevler	20.00	1	20
Proje - Rapor - Sunum Hazırlama	0.00	0	0
Ara Sınav Hazırlığı (sınav süresi dahil)	14.00	1	14
Final Sınavı Hazırlığı (sınav süresi dahil)	18.00	1	18
Uygulama (Laboratuvar, Müzik/Enstrüman Uygulaması, Atölye/Saha Çalışması vb.)	0.00	0	0
Staj Uygulaması	0.00	0	0
		Hesaplanan AKTS	**6.0**

Ölçme ve Değerlendirme

✓ Yazılı Yoklama (Açık Uçlu Sınav) ✓ Ödev

Değerlendirme Yöntemi ve Geçme Kriterleri	Sayısı	Yüzde (%)
1.Ara Sınav	1	40
Dönem Sonu Sınavı	1	60
	Toplam (%)	**100**